

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi wprowadza zmiany do przepisów dotyczących systemu kaucyjnego dla opakowań i ma celu doprecyzowanie kwestii dotyczących wydawania, cofania i zmieniania zezwolenia na prowadzenie systemu kaucyjnego, które wydaje minister właściwy do spraw klimatu, zwany dalej „ministrem”, na wniosek podmiotu reprezentującego, który będzie prowadził system kaucyjny. Prace nad projektem zostały zainicjowane w związku z pojawiającymi się wątpliwościami, czy obecne przepisy są wystarczające do zapewnienia planowego uruchomienia systemów kaucyjnych oraz rzetelnego ich prowadzenia. Projekt uwzględnia również postulaty przedstawicieli branż, które będą objęte działaniem systemu kaucyjnego, zgłaszane w ramach konsultacji organizowanych w I kw. 2024 r. Niezwykle ważne jest, aby system, który zostanie uruchomiony w 2025 r., działał nie tylko sprawnie, ale też rzetelnie, przejrzysto i wydajnie. W tym celu niezbędne jest doprecyzowanie przepisów dotyczących przygotowania i prowadzenia systemu kaucyjnego.

System kaucyjny jest rozwiązaniem powszechnie stosowanym w Europie i z powodzeniem przyczynia się do zmniejszenia zaśmiecenia przestrzeni publicznej. Konsumenci są zachęceni do segregowania opakowań i zwracania ich w wybranych punktach. Z kolei opakowania zebrane w ten sposób mogą być przekazywane do recyklingu lub ponownego użycia. Mechanizm kaucji przyczynia się do realizacji celów środowiskowych i jest powszechnie akceptowany, a nawet oczekiwany przez społeczeństwo. Uszczegółowienie zasady powszechności systemu kaucyjnego, wyrażonej w art. 40g ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1658 i 1852), zwanej dalej „ustawą”, przez wprowadzenie wymogu zapewnienia przez podmiot reprezentujący co najmniej jednego stacjonarnego punktu odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym od użytkowników końcowych w każdej gminie spowoduje, że podmioty te będą miały jasną wytyczną co do minimalnej ilości takich punktów. Ponadto umożliwi to weryfikację objęcia terytorium całego kraju systemem odbioru opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym, co zapewni użytkownikom końcowym powszechny i równy dostęp. Rozwiązaniem wygodnym dla klientów będzie możliwość oddania opakowania szklanego wielokrotnego użytku na napoje i odzyskania kaucji niedaleko miejsca zamieszkania, stąd w projekcie ustawy zawarto obowiązek przyjmowania takich opakowań przez jednostki

handlu detalicznego o powierzchni poniżej 200 m², jeśli jednostka sprzedaje napoje w takich butelkach.

Przepisy ustawy nie precyzują roli, jaką w procesie tworzenia oraz funkcjonowania systemów kaucyjnych powinien realizować minister, jednak oczekiwania społeczne w zakresie zapewnienia sprawności działania i terminowości uruchomienia systemu są kierowane w kierunku administracji rządowej. W projekcie proponuje się zwiększenie roli ministra jako organu nie tylko wydającego decyzję w oparciu o szczegółowe dane przekazywane przez podmioty reprezentujące, ale także jako nadzorującego realizację poszczególnych etapów prowadzących do uruchomienia systemu kaucyjnego. Wprowadzenie do ustawy przepisów uszczegóławiających obowiązujące warunki udzielania zezwolenia w formie dodatkowych wymagań w ramach składania wniosków, a także obowiązków informacyjnych i kontrolnych, przyczyni się do uzyskania pełniejszego obrazu działań, które przedsiębiorcy tworzący system kaucyjny zamierzają podjąć.

Wprowadzono przepis definiujący uruchomienie systemu kaucyjnego, jako dzień od którego system kaucyjny tworzony przez konkretny podmiot reprezentujący zapewnia w każdej gminie co najmniej jeden stacjonarny punkt odbierania od użytkowników końcowych opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym. Termin ten odnosi się tym samym każdorazowo do konkretnego systemu tworzonoego przez indywidualnego operatora. Termin ten wskazywany jest w zezwoleniu i nie może być on dłuższy niż 24 miesiące od dnia wydania zezwolenia. Przepisy takie wpłyną na zaprojektowanie prac przez podmiot reprezentujący tak, aby planowane działania realizowane były w określonym tempie, a postęp prac był możliwy do weryfikacji. Zmiany te pozwolą na odpowiednią reakcję ministra w przypadku gdy pojawią się obawy o uruchomienie systemu kaucyjnego lub jego rzetelne funkcjonowanie. Tym samym, wprowadzenie terminu 24-miesięcznego nie będzie skutkowało skróceniem terminów określonych w już wydanych zezwoleniach.

Modyfikacja przepisów w kierunku stworzenia tzw. zamkniętego systemu obiegu kaucji, czyli wdrożenia rozwiązania polegającego na pobieraniu kaucji w całym łańcuchu dystrybucji, przyczyni się do uszczelnienia systemu i zapewnienia możliwości monitorowania przepływów kaucji. Mechanizm ten wyeliminuje możliwości defraudacji kaucji, problemów z jej rozliczeniem pomiędzy podmiotami reprezentującymi oraz zagwarantuje poprawne

rozliczanie się operatorów z jednostkami handlu detalicznego, zapewniając jego prawidłowe funkcjonowanie.

Projekt zawiera uwzględnienie postulatów zwolnienia z wymogu uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów w zakresie logistyki zwrotnej tj. zbierania odpadów opakowaniowych objętych ustawą, odebranych od prowadzących nieprofesjonalną zbiórkę.

W przepisach ustawy zawarto wyłączenie obowiązku zbiórki opakowań po mleku i produktach mlecznych w ramach systemu. Jest to odpowiedź na postulaty zgłaszane przez branżę związane z potrzebą zachowania reżimu sanitarnego w punktach handlowych, którego w miejscach przechowywania opakowań po mleku ciężko byłoby dotrzymać.

W projekcie wskazano, że dla odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z systemu kaucyjnego dokument DPR będzie sporządzany przez recyklera na wniosek podmiotu reprezentującego prowadzącego system kaucyjny.

W projekcie zawarto przepisy wskazujące, że od 2026 r. opłata produktowa, którą ponosić będą wprowadzający, którzy nie przystąpili do żadnego z systemów kaucyjnych obliczana będzie jako potrójna stawka opłaty produktowej określonej dla danego rodzaju opakowania na napoje.

Planowane jest także zwiększenie nadzoru ministra nad wydanymi zezwoleniami na prowadzenie systemu kaucyjnego przez wprowadzenie wymogu przedstawienia harmonogramu czynności planowanych do realizacji przez podmioty reprezentujące. W przypadku gdy przedstawione przez te podmioty harmonogramy procesów organizowania i realizacji czynności niezbędnych do uruchomienia systemu będą budzić wątpliwości co do możliwości terminowej wywiązania się ze zobowiązań lub co do ew. zasięgu obejmowania, będzie możliwość wdrożenia działań naprawczych lub cofnięcia zezwolenia.

W przypadku gdy system kaucyjny nie zostanie uruchomiony w terminie określonym w zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego będzie istniała możliwość wezwania do zmiany albo cofnięcia, w drodze decyzji, tego zezwolenia. Decyzjom w tym zakresie wydawanym przez ministra można będzie nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Wskazanie w ustawie, że wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę podmiotu reprezentującego przed i po uruchomieniu systemu, przyczyni się do zapewnienia, że systemy zostały przygotowane prawidłowo i funkcjonują zgodnie z udzielonym zezwoleniem. Zakłada się, że WIOŚ będzie przeprowadzał kontrolę podmiotu reprezentującego przed (czyli przeprowadzana będzie kontrola dotycząca prowadzenia prac

przygotowujących do uruchomienia systemu) i w pierwszym roku po uruchomieniu systemu (badane będzie czy podmiot reprezentujący prowadzi wszystkie działania wskazane w zezwoleniu oraz czy nie ma nieprawidłowości mogących rzutować na właściwe działanie systemu). Wyniki przeprowadzanych kontroli będą przedkładane ministrowi, który będzie podejmował stosowne kroki wynikające z art. 40k ustawy (wezwanie do zaniechania naruszeń, w tym cofnięcie zezwolenia).

Ponadto w związku z licznymi postulatami przedsiębiorców w załączniku nr 2 określono nowy wzór oznakowania wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji. Przedsiębiorcy wskazywali, że dotychczasowy znak może być nieczytelny oraz nie jest atrakcyjny dla konsumentów.

W konsekwencji wprowadzenia nowego oznakowania oraz z uwagi na fakt, że proces produkcyjny często planuje się i rozpoczyna z wielomiesięcznym wyprzedzeniem (nawet 6 miesięcznym), powstała potrzeba wprowadzenia okresu przejściowego w pierwszym roku funkcjonowania systemu kaucyjnego. W okresie przejściowym, określonym w art. 7 projektu ustawy, dopuszcza się stosowania dotychczasowego wzoru oznakowania oraz nowego wzoru określonego w projekcie. Rozwiązanie przejściowe ma za zadanie zapobiec dodatkowym kosztom po stronie producentów, które byłyby związane z ewentualną koniecznością produkcji nowych etykiet i ich zmianą na już wyprodukowanych opakowaniach.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi wprowadza również zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361 i poz. 852).

Uzasadnienie proponowanych zmian do ustawy o podatku od towarów i usług

Zmiany proponowane w ustawie *o podatku od towarów i usług*, dalej ustawa o VAT, są związane ze zmianami projektowanymi w *ustawie o gospodarce opakowaniami oraz odpadami opakowaniowymi* w zakresie rozwiązań przyjmowanych dla polskiego systemu kaucyjnego.

Dokonany przegląd przygotowanych wcześniej rozwiązań, również w oparciu o rozwiązania przyjęte w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej (np. Irlandia, Węgry), oraz zaproponowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska zmiany wskazujące na wystąpienie kaucji za opakowania objęte systemem kaucyjnym na każdym etapie obrotu

produktem w opakowaniu na napoje wskazuje na konieczność wprowadzenia zmian dostosowujących w ustawie o VAT.

Podstawowym założeniem zmian w ustawie o VAT jest prostota wprowadzanych rozwiązań oraz nienakładanie zbędnych obowiązków na poszczególne podmioty występujące w łańcuchu dostaw produktów w opakowaniach na napoje, które będą objęte systemem kaucyjnym.

Projektowane rozwiązania opierają się zatem na wyznaczeniu jednego podmiotu, który byłby zobowiązany do obliczenia i pobrania podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Zgodnie z przyjętym założeniem obowiązek taki zostanie nałożony na podmiot reprezentujący jako płatnika podatku VAT.

Uwzględniając fakt, że całość pobranych kaucji od opakowań podlegających pod system kaucyjny będzie przekazywana przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje do podmiotu reprezentującego, nałożenie na ten podmiot obowiązku zapłaty podatku VAT organowi podatkowemu jest rozwiązaniem najprostszym, które pozwoli osiągnąć cel, jakim jest zapewnienie prawidłowego poboru podatku VAT.

Obowiązki podmiotu reprezentującego uregulowane w ustawie *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* wskazują, że realizowane zadania polegają m.in. na rozliczeniu kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym, w szczególności finansowanie wypłat kaucji dla użytkownika końcowego. Dla rozliczenia należnego podatku VAT podmiot reprezentujący będzie więc posiadał niezbędne dane, które pozwolą na wyliczenia, jaka wartość kaucji w okresie rocznym nie została zwrócona w odniesieniu do opakowań wprowadzonych przez konkretne podmioty wprowadzające produkty w opakowaniach na napoje.

Jednocześnie nałożenie na podmiot reprezentujący obowiązków płatnika VAT nie powoduje wyłączenia obowiązków związanych z wykazaniem rozliczenia podatku VAT w ewidencji i deklaracji przygotowywanej przez podatnika wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje. Podatnikiem pozostaje nadal wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje, VAT powstały w związku z niezwróceniem opakowań lub odpadów opakowaniowych będzie wykazywany w rozliczeniach tego podatnika.

Projektowane na gruncie VAT rozwiązania przewidują jednolite podejście do wszystkich rodzajów opakowań objętych systemem kaucyjnym. Te same zasady obejmą opakowania wielokrotnego i jednorazowego użytku.

Szczegółowe rozwiązania przyjęte w podatku VAT

Art. 2 ustawy o VAT

W związku z ujednoczeniem zasad rozliczenia na gruncie VAT kaucji od opakowań wielokrotnego i jednorazowego użytku istnieje konieczność odejścia od definiowania w przepisach ustawy o VAT opakowań wielokrotnego użytku. W związku z tym, że identyczne zasady będą stosowane w zakresie wszystkich rodzajów opakowań objętych systemem kaucyjnym **w art. 2 proponuje się uchylenie pkt 49** oraz zmianę brzmienia **pkt 51**.

Po zmianie przez odpad opakowaniowy należy rozumieć odpad opakowaniowy w rozumieniu art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*, który będzie zwracany w ramach systemu kaucyjnego.

Wprowadza się przy tym **w art. 2 pkt 52 i 53** ustawy o VAT definicje systemu kaucyjnego oraz podmiotu reprezentującego.

Zgodnie z **pkt 52 w art. 2** ustawy o VAT przez system kaucyjny rozumie się *system kaucyjny, o którym mowa w art. 8 pkt 13a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*.

Zgodnie z tymi zasadami systemem kaucyjnym będzie system, w którym przy sprzedaży produktów w opakowaniach na napoje jednorazowego albo wielokrotnego użytku, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*, będących napojami, pobierana jest kaucja, która jest zwracana użytkownikowi końcowemu w momencie zwrotu odpowiednio opakowania objętego systemem kaucyjnym albo odpadu opakowaniowego powstałego z opakowania objętego systemem kaucyjnym.

Jak stanowi natomiast projektowany **pkt 53 w art. 2** ustawy o VAT przez podmiot reprezentujący rozumie się podmiot, o którym mowa w art. 40h ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*.

Nałożenie obowiązków płatnika na podmiot reprezentujący wymaga zdefiniowania tych podmiotów na potrzeby ustawy o VAT.

Decyzja w zakresie nałożenia obowiązków płatnika w VAT na podmiot reprezentujący uwzględnia m.in. zakres dotychczas nałożonych zadań ustawowych nałożonych na podmiot reprezentujący w ramach systemu kaucyjnego, wśród których można wymienić m.in.:

- selektywne zbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy;
- odbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym;
- rozliczenie kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym, w szczególności finansowanie wypłat kaucji dla użytkownika końcowego;
- finansowanie kosztów zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego i hurtowego oraz inny punkt zbierający opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym;

Zakres posiadanych informacji oraz dysponowanie kwotą niezwróconej użytkownikom końcowym kaucji umożliwia podmiotom reprezentującym zapewnienie prawidłowego poboru podatku VAT.

Art. 17b ustawy o VAT

Zgodnie z projektowanym **art. 17b** ustawy o VAT podmioty reprezentujące, które zawarły umowy z wprowadzającymi produkty w opakowaniach na napoje, są płatnikami podatku od kaucji, pobranych przez tych wprowadzających za opakowania objęte systemem kaucyjnym, które nie zostały zwrócone w tym systemie.

Projektowane rozwiązanie oznacza, że podmioty reprezentujące będą obowiązane do poboru i zapłaty VAT organom skarbowym w związku z niezwróconymi kaucjami za opakowania objęte systemem kaucyjnym.

Przyjęte rozwiązanie ułatwia wpłatę wymaganego podatku VAT i zabezpiecza jego prawidłowy pobór. Skoro podmiot reprezentujący dysponuje całością niezwróconych kaucji za opakowania objęte systemem kaucyjnym (každorazowo otrzymuje te środki od wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje), uzasadnionym pozostaje odprowadzenie wymaganego podatku właśnie przez ten podmiot.

Jednocześnie samo rozliczenie podatku należnego w deklaracji i ewidencji VAT będzie dokonywane przez podatnika – wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje.

Art. 29a ustawy o VAT

Zmiany w **art. 29a ust. 11** ustawy o VAT wskazują, że kaucja pobierana za opakowania objęte systemem kaucyjnym nie jest wliczana do podstawy opodatkowania, jeżeli podatnik dokonał dostawy w opakowaniu objętym tym systemem.

Oznacza to, że pobór kaucji na każdym etapie obrotu w łańcuchu dostaw nie będzie opodatkowany podatkiem VAT. Przykładowo podatnik będący hurtownikiem, który nabył napoje w opakowaniach od wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje, a następnie sprzedając je do jednostki handlowej, pobierze kaucję od tych opakowań, nie będzie wliczał pobranej kaucji do podstawy opodatkowania VAT.

Podobna zasada będzie obowiązywać w całym łańcuchu dostaw – VAT nie wystąpi również pomiędzy jednostką handlową a użytkownikiem końcowym.

Projektowane przepisy nie wprowadzają różnicowania w zasadach dotyczących opodatkowania VAT dla opakowań wielokrotnego użytku oraz jednorazowego użytku, w związku z tym uchylenia wymagają przepisy **art. 29a ust. 12a i 12b** ustawy o VAT.

Zgodnie z projektowanym **art. 29a ust. 12c i 12d** ustawy o VAT w przypadku niezwrócenia do podmiotu reprezentującego opakowania lub odpadu opakowaniowego objętego systemem kaucyjnym, wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje podwyższa podstawę opodatkowania na ostatni dzień roku o różnicę w wartości kaucji wynikającej z wprowadzonych przez niego do obrotu w danym roku opakowań a zwróconych do podmiotu reprezentującego w danym roku opakowań lub odpadów opakowaniowych. Ustalona w ten sposób wartość zawiera już wartość podatku VAT – na tej podstawie wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje określi, jaką kwotę podatku należnego będzie musiał wykazać w prowadzonej ewidencji oraz składanym na potrzeby VAT rozliczeniu. Rozliczenie będzie następowało w okresach rocznych i będzie wykazywane w JPK_VAT składanym przez podatnika za styczeń lub za pierwszy kwartał (w przypadku podatników rozliczających się kwartalnie) następnego roku podatkowego. Dokonanie rozliczenia w ramach pierwszej deklaracji podatkowej składanej za kolejny rok zapewnia

wprowadzającemu produkty w opakowaniach na napoje odpowiedni czas do precyzyjnego ustalenia kwoty podatku VAT do wykazania w składanej deklaracji.

Jeżeli w danym roku wartość kaucji wynikającej z wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego napoje w opakowaniach opakowań jest mniejsza niż wartość kaucji od opakowań lub odpadów opakowaniowych zwróconych do podmiotu reprezentującego, wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje uwzględni tę różnicę przy ustaleniu podstawy opodatkowania dla kolejnego roku lub lat następnych, jeżeli wartość rozliczenia wskaże, że w kolejnym roku wystąpi nadwyżka wartości wynikających z wartości kaucji od opakowań zwróconych nad wprowadzonymi.

Przykładowo zatem, jeżeli wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje wprowadził w 2026 roku 100 butelek plastikowych objętych systemem kaucyjnym, natomiast w trakcie tego roku wróciło do podmiotu reprezentującego 110 butelek plastikowych (nadwyżka wynika z butelek wprowadzonych i niezwróconych w roku poprzednim), to w rozliczeniu dla 2026 roku nie wystąpi należny podatek VAT. Jednocześnie nadwyżka, która pojawiła się w ilości opakowań (odpadów opakowaniowych), będzie mogła zostać uwzględniona w rozliczeniu za kolejny (2027) rok.

Pkt 1. Zakładając, że w 2027 roku wróci do podmiotu reprezentującego mniej opakowań niż zostało wprowadzone w tym roku, powstała nadwyżka z 2026 roku pomniejszy wartość podstawy opodatkowania dla rozliczenia należnego podatku VAT.

Pkt 2. W przypadku natomiast gdy w 2027 roku ponownie okaże się, że wartość rozliczenia będzie wskazywać na nadwyżkę wartości kaucji zwróconych (suma wartości kaucji pobranych za opakowania w danym roku oraz różnicy przeniesionej z roku poprzedniego) nad wartością kaucji wynikającej z opakowań wprowadzonych do obrotu, podatnik przeniesie te wartości na kolejne lata (2028 rok i ewentualnie lata kolejne) aż do momentu rozliczenia tej różnicy.

Dodatkowo należy podkreślić, że zadania podmiotu reprezentującego polegają m.in. na zapewnieniu:

- 1) selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy;
- 2) odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym;

3) transporcie opakowań do wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzającego bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje oraz odpadów opakowaniowych do zakładu przetwarzania odpadów (art. 40i ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami o odpadami opakowaniowymi).

Biorąc pod uwagę fakt, iż podmiot reprezentujący jest obowiązany do realizacji powyższych zadań, nie jest wykluczone, że dla ich realizacji będzie zawierał umowy z innymi podmiotami, które częściowo będą się zajmować np. odbieraniem odpadów z jednostek handlowych lub transportem opakowań zwrotnych do wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje. Nie oznacza to jednak, że na żadnym etapie nie następuje zwrot opakowań do podmiotu reprezentującego. Opakowania te są zwracane do podmiotu reprezentującego, który został powołany w celu ww. zadań, przy czym inni uczestnicy obrotu wykonują konkretne czynności związane z utrzymaniem systemu kaucyjnego na podstawie umów zawartych właśnie z podmiotem reprezentującym. Stąd powinno się uznawać, że zwrot opakowania /odpadu opakowaniowego w ramach systemu kaucyjnego w związku z zadaniami nałożonymi przepisami prawa następuje właśnie do podmiotu reprezentującego.

Należy również uwzględnić, że projektowany system kaucyjny przewiduje możliwość zwrotu opakowania objętego systemem kaucyjnym do dowolnego podmiotu reprezentującego. Może zatem okazać się, że podmiot reprezentujący A wejdzie w posiadanie opakowań / odpadów opakowaniowych, dla których powołany został podmiot reprezentujący B.

Przy czym, w przypadku funkcjonowania więcej niż jednego systemu kaucyjnego, podmioty reprezentujące prowadzące te systemy są obowiązane do ustalenia między sobą, w drodze umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności, warunków rozliczania pobranej i zwróconej kaucji oraz rozliczania i wymiany opakowań lub odpadów opakowaniowych zebranych w ramach prowadzonych przez siebie systemów kaucyjnych. Umowę zawiera się przed dniem uruchomienia każdego kolejnego systemu kaucyjnego (art. 40g ust. 10 ustawy o gospodarce opakowaniami o odpadami opakowaniowymi).

Zatem na gruncie podatku VAT opakowania lub odpady opakowaniowe podlegające pod system kaucyjny, które zostały zwrócone do podmiotu reprezentującego, z którym wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje nie podpisał umowy, nie mogą wpływać na rozliczenie VAT podmiotu reprezentującego, który przyjął te opakowania/odpady opakowaniowe oraz dokonał zwrotu pobranej kaucji.

W związku z koniecznością dokonania rozliczenia pomiędzy dwoma podmiotami reprezentującymi, wartość kaucji zwróconej w ramach systemu kaucyjnego pomniejszy rozliczenie u podmiotu reprezentującego, który zawarł umowę z wprowadzającym produkty w opakowaniach na napoje, który wprowadził te zwrócone opakowania / odpady opakowaniowe do obrotu. Jednocześnie wartość kaucji zwróconej w ramach systemu kaucyjnego będzie wpływać na rozliczenie VAT u tego wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje, który wprowadził do obrotu opakowania zwracane w ramach systemu kaucyjnego jako opakowanie zwrotne lub odpad opakowaniowy. Rozliczenia VAT dokonane przez podmiot reprezentujący (płatnika) oraz przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje (podatnika) będą więc spójne – wyrazem tego będą prowadzone na potrzeby VAT – przez ww. podmioty – ewidencje.

Obowiązek zapłaty pobranego podatku organom skarbowym będzie natomiast ciążył na podmiocie reprezentującym, który został uznany za płatnika zgodnie z projektowanym **art. 17b** ustawy o VAT.

Art. 103 ustawy o VAT

Proponowany w **art. 103** ustawy o VAT **ust. 5ca** jest konsekwencją dodanego art. 17b, który wskazuje, że podmioty reprezentujące są płatnikami podatku VAT od niezwróconej w danym roku kaucji za opakowania objęte systemem kaucyjnym.

Zgodnie z dodawanym przepisem określa się termin płatności podatku VAT dla podmiotu reprezentującego będącego płatnikiem tego podatku. Płatnik jest obowiązany bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek właściwego urzędu skarbowego za okres roku, w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po roku, dla którego określono różnicę w wartości kaucji wynikającej z wprowadzonych do obrotu w danym roku opakowań a zwróconych do podmiotu reprezentującego w danym roku opakowań lub odpadów opakowaniowych. Oznacza to, że w terminie do 31 stycznia następnego roku płatnik (podmiot reprezentujący) będzie miał obowiązek uiszczenia należnego podatku VAT od niezwróconej wartości kaucji na rachunek właściwego urzędu skarbowego.

Art. 109 ustawy o VAT

Zmiany proponowane w **art. 109 ust. 11ia-11ic** ustawy o VAT stanowią konsekwencję zmian we wcześniejszych artykułach ustawy o VAT.

Zgodnie z projektowaną zmianą w **ust. 11ia w art. 109** wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje oraz podmiot reprezentujący są obowiązani prowadzić ewidencję w postaci elektronicznej zawierającą dane niezbędne do określenia podstawy opodatkowania, w tym o wprowadzonych do obrotu opakowaniach objętych systemem kaucyjnym, z podziałem na rodzaje tych opakowań, o ich liczbie i pobranej kaucji w danym roku oraz o zwróconych opakowaniach i odpadach opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym, z podziałem na rodzaje opakowań, o ich liczbie i zwróconej kaucji w danym roku.

Dodatkowo ewidencja podmiotu reprezentującego jest prowadzona z podziałem na wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje.

Prowadzona ewidencja powinna umożliwić obu podmiotom realizację obowiązków przewidzianych na gruncie podatku VAT.

Zgodnie z **ust. 11ib w art. 109** ustawy o VAT ewidencja jest udostępniana przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje oraz przez podmiot reprezentujący drogą elektroniczną na każde żądanie organu podatkowego. Ma to umożliwić organom skarbowym weryfikację prawidłowości rozliczenia podatku VAT.

Oba podmioty będą przechowywać ewidencję, przez okres 5 lat od zakończenia roku, w rozliczeniu za który ustalono podstawę opodatkowania wynikającą z różnicy między pobraną kaucją za opakowania wprowadzone do obrotu a zwróconą kaucją za te opakowania lub odpady opakowaniowe w danym roku (**art. 109 ust. 11ic** ustawy o VAT).

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projekt podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ponadto projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt aktu zawiera wymogi nakładane na usługodawców podlegające notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).